

NOVI ROD

LETNIK 4.

ŠTEVILKA 1.

VSEBINA 1. ZVEZKA:

MOJA LJUBAV	Stran 1
Ksaver Meško: PRI MATERI	" 2
J. Pregelj: IZ SPOMINOV	" 2
Josip Ribičič: ZAVRATNE POŠASTI (Z ilustracijo A. Černigoja)	" 3
1. Tenkoprahova oporoka. (Nadaljevanje)	" 4
A. N. Afanasjev - Ivan Vouk: PRAVICA IN KRIVICA	" 7
Fr. Ločniškar: JABLAN JE GOVORILA	" 10
SICILIJANSKE ŽVEPLÍCE	" 10
MATIJA ČOP. (Z lesorezom M. Maleša)	" 12
ZRNCA	" 13
KOTIČEK MALIH	" 15
Na naslovni strani: PRVA POT V ŠOLO. — Risba A. Černigoja	

Novi rod izhaja prve dni vsakega šolskega meseca ter stane na leto 10 L; za pol leta 5 L; za četrt leta 2'50 L; posamezne številke so po 1 L. V inozemstvu 12 L letno. — Odgovorni urednik: Josip Ribičič. — Uredništvo se nahaja v Trstu, ulica Fabio Severo 25. · Uprava: „Novi Rod“, Trieste - San Giovanni, Casella postale.

Last in založba „Zveze slovanskih učiteljskih društev“ v Trstu.

Tisk tiskarne „Edinosti“ v Trstu.

MOJA LJUBAV.

Zakaj ljubim svoj rod?

Stotero odgovorov pozna razum, tisočero srce!

Ljubim svoj rod, ker mi je mati istega rodu,
ker je kri, ki mi pluje po žilah, kri mojih pradedov,
ker so pokojni, ki jih krije rodna zemlja in ki jih
mati objokuje, govorili moj jezik; ljubim, ker ljubijo
enako moji bratje, moje sestre, moji tovariši.

Ljubim!

In moja ljubav ne bo nikoli manjša!

Ko dorastem v moža in se bom vračal iz daljne
tujine in zagledal sinje gore, kjer prebiva mo
rod, bo moja ljubav še večja — tiha sreča mi bo
z vabila solze iz oči in pozdrav iz srca, utripajočega
od domotožja.

In če bom slišal v tujem mestu zasmehovati
preprostega človeka, ki bi ga po govoricu spoznal, da
mi je po rodu brat — tedaj bo moja ljubav naj-
večja!

(Po De Amicisu: „Il cuore“)

KSAVER MEŠKO:

PRI MATERI.

Ponoči me v spanju je angel
prijel na lahkó za roko.
Molče sem vstal, in liho

povedel me k tebi, o mati.
Ležala si sredi cvetlic
prečudna je bila belina,
prečuden mir tvojih lic.

Pokleknil sem ob postelj,
poljubil ti belo roko,
poljubil bela ti lica,
poljubil z očesa solzó.

Poklical sem te polliho,
da bi te zbudil iz sna,
da bi še enkrat ti povedal,
kak ljubim te iz srca.

A ti si spala, molčala.
Udaril z glavó sem ob tla.
Spoznal sem s pekočo bridkostjo:
ne zdramim iz smrti te sna . . . .

J. PREGELJ:

IZ SPOMINOV.

Ko sem bil še majhen, sem bil večkrat poreden, kar moji stari materi ni hotelo biti všeč. Zato me je s palico, kar pa meni ni hotelo biti všeč. Zato sem vokal. „Kaj vpiješ, saj te nisem ubila“, se je jadila mati. „Boliiii!“ sem tulil še glasneje. Moja stara mati je bila trših besedi nego srca in je rekla: „Uh, tako si občutljiv ko krošnjar Miha za goro.“ Pozabil sem solze in vprašal: „Kako je občutljiv krošnjar Miha za goro?“ Rekla je mati: „Kako? Tako! Tostran gore je pastir s palico bezal po tleh, onstran gore je krošnjar Miha poskočil s tal, da ga žgačka . . .“

„Ha ha ha ha!“

ZAVDATNE " JOSIP. DOŠAŠTI. RIBIČIČ

V velikih mestih je vsega dovolj, bogastva in revščine. Skoro vsaka hiša ima velika pročelna okna, ki gledajo na bogato ulico, ter mala dvoriščna, ki zijajo v smetljive kote; na vročem uličnem tlaku se blešče novi čevlji in se pariyo boste prosjaške noge; svila šumi in žamet se sveti poleg cap, ki komaj zakrivajo izsušena telesa.

Smeh in jok gresta roko v roki v velikem mestu.

Vsega je po dvoje, — tudi ulic je dvoje vrst: široke so svetle in polne vsega najlepšega; ozke polne vsega najslabšega, zavite v temo, kakor da se sramujejo pred veliko sestro. Iz ozkih ulic se vale množice bledih in izmučenih teles v osrčje velikega mesta. Prihajajo iz mraka in se vračajo vanj. Solnčna svetloba še ni nikoli obsijala njihovih bivališč. Okna njihovih stanovanj so temna in zamazana. Mrko gledajo na ozke ulice. Na njih se le malokedaj prikaže človeški obraz.

Zidovi v teh ulicah so vlažni in brez ometa. Za zidovi pa žive ljudje, ki so enaki onim velikih ulic. Znajo misliti in čutiti kot oni, le smejati se ne znajo tako! V tesnih prostorih se komaj gibljejo. Kakšno je njihovo življenje, kdo ve? Malokdo! To je skrivnost siromaka, to je bogastvo nemaniča.

V teh bivališčih pa ne živi siromak sam. Ob njem in tesno združene z njim vladajo v njegovem bivališču skrivnostne, zavratne moči, ki so človeškemu očesu nevidne.

1. TENKOPRAHOVA OPOROKA.

V eni izmed zanemarjenih hiš, ki jim pročelje gleda na ozko ulico velikega mesta, se je nekoč vršilo skrivnostno zborovanje.

Na milijone bakterij, rabljev človeškega življenja in zavratnih razbojnikov, se je zbralo, da se posvetujejo o važnih zadevah.

Iz vseh kotov so pritekli, iz vseh delov sveta. Zarili so se v prah na tleh in čeprav jih je bilo kakor listja in trave, so komaj pokrili tla male zapuščene sobice, zakaj tako majhni so bili, in tako drobni, da so pokrili en milimeter dolgo črto šele, ako se jih je postavilo v vrsto drug za drugim tristo do štiristo.

Še so pritekali, še polnili prazne prostore, ko vstane eden izmed njih in dè:

«Kraljestvo bakterij, nepremagljivo ljudstvo! Ko smo bili lani tukaj zbrani, nas je bila polovica manj. To kaže, da se rod bakterij množi in pripravlja na tisti dan, ko bo z vso silo naskočil vse ljudi hkrati in jih uničil. Tako je prav! Množimo se, kajti čim več nas bo, tem lažja bo zmagà. — Bratje! Lani vam je govoril s tega mesta drug brat, naš kralj Tenkoprah. Sposobnejši od mene vam je govoril, zaslužnejši vam je dajal nauke. Letos vam ne bo govoril več, — zakaj — o bratje! — naš kralj Tenkoprah je umrl. Smrt ga je vzela, o bratje! Kdo ga je ubil, ni znano, a zdi se, da človek!»

Govornik je moral prenehati, zakaj poslušalci so se zganili in grozeče zamrmrali: «Smrt sovražniku!»

Ko so se nekoliko pomirili, je govornik povzel:

«Globoko v spomin si zapiši srd in gnev do človeka, o ljudstvo nesmrtnega rodu! Prisezi, da boš maščevalo prezgodnjo izgubo svojega kralja Tenkopraha.»

«Prisegamo!» je završelo v prahu.

«Hvala ti, mogočni rod!» je vzkliknil govornik in si otrl dve solzi ginjenosti. «Tvoj kralj lahko v miru počiva. Sedaj pa nategni ušesa nepremagljivo ljudstvo! Tvoj kralj je umrl, a ni umrl brez oporoke.»

Miljonske vrste so se zganile in vprle oči v govornika. Govornik je počasi in važno segel pod pazduho in privlekel na dan veliko zapečateno pismo, ki je nosilo naslov:

«Poslednje besede kralja Tenkopraha svojemu ljudstvu.»

Niže spodaj pa je stalo zapisano:

«Razpečatiti in prečitati po kraljevi smrti na običajnem zborovanju.»

Govornik je z veliko važnostjo pretrgal ovitek ter razvil polo popisane papirja. Povzdignil je glas in čital:

«Moje ljudstvo, moji zvesti podložniki!

Vaš kralj vam govori, če tudi ga ni več med vami. Prisegli ste mu zvestobo na vekomaj. A niste pomislili, da preži tudi na vladarje nesreča, da morajo tudi kralji umreti. Prišla je smrt ter vam ugrabila vodnika. Zatorej vas odvežem prisege, da si lahko izvolite novega, kajti brez vladarja ste čreda brez pastirja. Kdo naj vam vlada? Izmed devettisoč devetsto devetdeset in devet sinov sta mi ostala samo dva pri življenju. Vsi ostali so padli v boju zoper človeka. Eden izmed dveh ima pravico do prestola, kateri? Dvojčka sta — v isti sekundi rojena. Oba — Suhec in Igla — sta enako zvita, enako modra, enako vztrajna in enako učena. Katerega si izbereš, o ljudstvo? Obeh ne smeš, ker je nezakonito, enega ne moreš, ker ne veš katerega! Zatorej poslušaj moj kraljevski sklep in poslednjo voljo:

Hočem, da gresta oba, Suhec in Igla v spremstvu svojih slug v svet iskat si zaslug. Čez leto in dan pa naj se vrneta! Tisti, ki si nabere med letom največ zaslug in izkušenj, tisti naj vlada! Njemu naj se pokori ves blagi rod bakcilov! Če pa bi bilo usojeno, da podležeta v iskanju modrosti, tedaj si izberi, o moje ljudstvo! — najmodrejšega iz svojih vrst in ga kronaj!

To so zadnje besede in to je poslednja volja vašega kralja

Tenkopraha.»

Ko je govornik prečital oporočo, si je obrisal pot s čela in vprašal:

«Ali odobrava rod bakcilov poslednjo željo svojega kralja?»

Miljon glav je prikimalo v odgovor.

Dostojanstvenik pa je še dejal: «Kraljeviča Suhec in Igla pokoncu, da vaju vidimo! Ali sta čula ukaz svojega očeta?»

Dva suha bakcila vstaneta in odgovorita: «Sva.»

«Ali se hočeta ravnati po kraljevih besedah?»

«Hočeva!» sta pritrdila oba.

«Torej čez leto in dan. Zborovanje je končano!» je vzkliknil govornik in se izgubil v množici.

Zborovalci so se zganili in se plazili v skupinah k izhodu. Tam so se postavili navpik in ponočna sapa, ki je vela mimo praga, jih je dvigala in odnašala na vse kraje sveta.

Kmalu sta ostala v zakotju samo kraljeviča v družbi svojih slug. Oba sta gledala potuhnjeno v tla in premišljevala svojo usodo.

«Kaj praviš k vsemu temu, preljubi bratec Igla?» se je prvi vzdramil Suhec.

«Pravim, da je modro rzsodil. Oba ne moreva vladati! Kvečjemu tako si prihraniva nevarno pot v svet, da se ti odpoveš vsem kraljevskim pravicam.» je odgovoril Igla.

«Haha!» se je zasmel Suhec. «Zakaj se pa ti ne odpoveš?»

«Grem pa že rajši v svet, če me tudi stane življenje!» je siknil Igla.

«In kam si se namenil, če smem vprašati?» poizveduje Suhec.

«V mestu ostanem.» dè brat.

«Haha!» se roga Suhec. «In jaz?»

«Ti pojdi na deželo, tam so ljudje še nerazumni in nevedni.»

«Glej, glej! Kako skrbi zame moj ljubi bratec! Kaj pa, če bi ti šel na deželo namestj mene?»

«Ne, jaz ostanem v mestu!»

«Pa ostanem še jaz!» se je razjezil Suhec in strupeno poškilil na brata.

In bila bi se stepla, da se jima ni približal Treska, sluga kraljeviča Suhca in s ponižnim glasom svetoval:

«O kraljeviča! Ako ostaneta v mestu, si nabereta oba enakih modrosti! In spet ne bo nobeden vaju kralj! Eden mora na deželo! Res da, pravijo, ni tam dobro bakcilom, ali to še ni dokazano in izpričano!»

«No in kdo naj gre na deželo?» je nezaupno vprašal Igla.

«Kdo?» je ponovil Treska in pomežiknil svojemu gospodarju Suhcu. «Kdo? Tisti, ki ga prvega odnese sapa čez prag. Vadljajta!»

«Hm, to je že nekaj!» je prikimal Igla.

«Prav! Jaz sem zadovoljen!» je menil Suhec, ki je zapazil, da mu Treska neprestano mežika.

In kraljeviča sta se podala na prag. Tu sta se postavila s svojima slugama v dve skupini ter čakala.

Kmalu je zavela sapa ter odnesla kraljeviča Iglo visoko v zrak.

«Srečno pot!» je zavpil za njim Suhec in se grohotal na vse grlo.

«Kako pa si napravil, da je mene sapa komaj zazibala, medtem ko je mojega brata odnesla?» je vprašal Tresko, ko sta bila sama.

Sluga se je prebrisan zasmel: «I tako: s spodnjim delom telesa sem se oprijel tal, z zgornjim pa tebe, gospod!»

«Velik falot si in rad te imam zavoljo tega!»

In kraljevič Suhec ter njegov zviti sluga Treska sta se veselila, da sta opeharila kraljeviča Iglo.

.....

A. N. AFANASJEV:

PRAVICA IN KRIVICA.

IZ RUŠČINE PREVEL IVAN_VOUK.

Nekoč sta se razgovarjala dva revna mužíka; eden izmed njiju je bil spreten slepar, lotil se je vsakovrstnih nepoštenosti, celo tatvine se ni bal, a drugi je hodil pravično pot in se na vse mogoče načine trudil, da bi se preživel s poštenim delom. V medsebojnem pogovoru sta se skoraj sprla; prvi je trdil, da je bolje živeti krivično, a drugi je rekel: «Krivično življenje ima kratke noge, bolje je živeti v revščini, toda pravično!» In tako sta se pričkala ter pričkala, odnehati ni hotel nihče, in končno sta se pobotala, da pojmeta na veliko cesto, kjer bosta izpraševala mimoidoče, ter na ta način zvesta ljudsko sodbo.

Prišla sta na cesto ter hodila in hodila, ko zagledata na polju ob cesti grajskega mužíka, ki je oral. Stopita k njemu ter pravita: «Bog pomози, dobri človek! razsodi nama najin spor: kako je bolje živeti na tem lepem svetu — pravično ali krivično?» — «Ne, bratca! pravično življenje ima kratke noge, krivično življenje je svobodnejše. Pravica hodi v copatah, a krivica v čizmih! Evo vam na primer naš vzgled: neprestano nam gospoda dneve krade, da zase nimaš kdaj delati; primoran si, da se narediš bolnega, v tem času pa greš po drva v gozd — seveda ponoči, ker je prepovedano.» — «No, ali si čul,» pravi krivičnik pravičnemu, «ali sem imel prav jaz!»

Šla sta dalje po poti. Hodila sta in hodila, ko se jima v lahkem vozu pripelje naproti trgovec. «Postoj za trenotek! nekaj bi radi vprašali tvoje blagorodje, če ne boš jezen. Razreši nama spor: kako je bolje živeti na svetu — pravično ali krivično?» — «Eh, draga moja! težko je pravično živeti, laže krivično: mi smo varani, zato pač tudi mi varamo!» — «Ali čuješ, zopet je po mojem razsodil!» pravi krivičnik pravičnemu.

Sklenila sta, da vprašata še tretjega, kaj jima poreče. Hodita in hodita, ko srečata gospoda. «Postoj za trenotek, razreši nama spor: kako je bolje živeti na svetu — pravično ali krivično?» — «Smešno vprašanje! stara reč, krivično kajpak. Kakšna pa je danes pravica? zaradi pravice prideš v Sibirijo, za spletkarja te razvpijejo.» — «No, torej, vidiš,» pravi krivičnik pravičnemu, «vsi govore enako, to se pravi, da je bolje živeti krivično kakor pravično.»

«Ne,» je odgovoril pravičnik, «treba je živeti po božje; naj bo, kar bo, jaz ne bom živel krivično!»

Nato sta se mužíka napotila dalje iskat dela. Dolgo časa sta skupaj hodila. Krivičnik se je znal vsem prikupiti; povsod so ga zastonj napajali in hranili, še celo kolačev so mu dali za na pot. Pravični pa si jedva izprosil vode, ali pa si je z delom prislužil košček kruha in s tem se je zadovoljil. Krivičnik pa se mu je posmehoval.

Po poti se je nekoč pravičnemu mužiku oglasil želodec in poprosil je tovariša: «Daj mi košček kruha.» «Kaj mi pa daš zanj?» je vprašal krivičnik. «Vzemi si, kar sam veš!» «Dobro, pusti, da ti izrujem oko.» «Prav, izruj ga!» Krivičnik mu je izrul oko ter mu dal zanj majhen kos kruha. Šla sta dalje. Hodila sta in hodila, pravični je postal zopet lačen ter je začel prositi krivičnika kruha. Ta pa pravi: «Dobro, pusti, da ti izrujem drugo oko!» «Ah, prijatelj, usmili se me, potem bom slep!» «Kaj me to briga! Zato si ti pravičnik, jaz pa živim krivično!»

Kaj je hotel, glad je neizprosno: «Na,» reče pravični, «izruj še drugo oko, če se ne bojiš greha!» Krivičnik mu je izrul še drugo oko, dal mu je košček kruha, nato je pahnil slepca na sredo ceste rekoč: «Še vodil naj bi te!»

Slepec je snedel kruh in se otipaval dalje misleč: «Upam, da se pritipam do kakšne vasi.» Hodil je in hodil, zašel je s ceste in ni vedel kam dalje. Pričel je prositi Boga: «Gospod, ne zapusti me, grešnika!» Molil je in molil in končno zaslišal glas. «Stopaj na desno in prišel boš v gozd do žuborečega studenca. Umij se v vodi tega studenca in Bog ti podari vid. Tam boš ugledal velikanski hrast, splezaj nanj ter pričakuj noči.» Slepec je krenil na desno, prispel po nekotikih težavah v les in stopil na stezo. Po tej stezi je prišel do žuborečega vrelca. Zajel je vode iz studenca in jedva si je omočil očesni duplino, že je izpregledal. Ko se je razgledal okoli sebe, je uzrl velikanski hrast, pod katerim je bila trava pohojena in zemlja poteptana. Zlezal je na njegov vrh ter pričakoval noči. Ko je nastala temna noč, so prileteli pod njegovo drevo od vseh strani nečisti duhovi in so se začeli hvaliti, kje je kdo bil in kakšno zlo je napravil.

Eden izmed besov je pripovedoval: «Bil sem pri lepi kraljčini. Že deset let jo mučim, na vse načine me gonijo z dvora, toda ne morejo me ugnati. Tisti me bo pregnal, kdor prinese podobo Matere Božje, ki jo ima neki bogati trgovec.»

Zjutraj, ko so se besji razpršili, je splezal pravični s hrasta ter se napotil iskat bogatega trgovca. Koliko časa ga je iskal, ni znano, vendar pa ga je našel ter se mu ponudil za hlapca: «Vse leto ti bom delal,» pravi, «in ničesar drugega ne zahtevam od tebe, kakor da mi daš podobo Matere Božje.»

Trgovec je bil s tem zadovoljen. Pravični mužik je delal zanj z vsemi svojimi močmi, noč in dan si ni privoščil počitka, tako skrben je bil. Ko je bilo leto pri kraju, je prašal plačilo. «Vidiš, prijatelj,» pravi trgovec, «s tvojim delom sem zadovoljen, toda žal mi je podobe, vzemi rajši denar.» «Ne, ne potrebujem tvojega denarja, ampak daj mi, kakor sva se dogovorila.» «Kaj še! bodi pri meni še eno leto, pa ti dam plačilo.»

Kaj je hotel mužik? ostal je pri trgovcu in mu delal leto in dan. Prišel je čas plačila, trgovcu pa je bilo zopet žal podobe, zato je rekel:

«Nagradim te rajši z denarjem, če pa hočeš na vsak način dobiti podobo, ostani pri meni za hlapca še eno leto.»

Težko se je prepirati z bogatini in mogočneži. Mužiku ni preostalo drugega kakor se udati. Ostal je pri trgovcu ter mu hlapčeval še bolj trdo kakor prej. In glej, ko je preteklo leto, je trgovec snel s stene podobo ter jo izročil mužiku: «Na, dobri človek, vzemi za svoj trud plačilo in pojdi z Bogom!»

Mužik je vzel podobo Matere Božje, poslovil se je od trgovca ter se napotil v tisto deželo, kjer je nečisti duh mučil kraljčino. Hodil je in hodil ter prispel v stolno mesto; prispel je in rekel: «Jaz morem ozdraviti vašo kraljčino.» Takoj so ga zagrabili pod pazduho, ga odvedli v kraljevske sobane ter mu pokazali trpečo kraljčino. Velel je, naj mu prinesejo kozarec vode. Trikrat je pomočil podobo Matere Božje v kozarec, podal to vodo kraljčini in ji velel, naj se z njo umije. In glej! Komaj se je začela kraljčina umivati, je zletela iz nje nečista sila kakor klopčič, slabost jo je minila in lepa devojka je postala vesela, zdrava in čila. Kralj in kraljica sta bila zelo vesela in nista vedela, kako bi nagradila zdravnika: ponujala sta mu visoke časti, obljubljala mu zemlje in velika bogastva.

«Ne,» je rekel on, «ničesar ne potrebujem!»

Tedaj je izpregovorila kraljčina: «Jaz ga vzamem za moža!» «Dobro!» je odgovoril kralj; ukazal je, naj ju poročijo ter priredil veliko pojedino. Od tega dne je živel pravični mužik v kraljevskih palačah, oblačil se je v kraljevska oblačila, pil in jedel je za kraljevsko mizo.

Minilo je tako nekaj časa, pa je poprosil kralja in kraljico: «Pustite me domov, tam imam še živo svojo priletno mater.» Kraljčina pa pravi: «Pojdiva skupaj!» In šla sta skupaj; konji, kočija, oprava — vse je bilo kraljevsko. Vozila sta se in vozila, pa srečata krivičnika — prav tistega, ki se je nekoč prepiral, da je treba na svetu krivično živeti.

Zagleda ga kraljevski zet ter mu pravi: «Zdravo, prijatelj! No, aii me ne poznaš? Ali se spominjaš, da si se z menoj prepiral, da je bolje živeti krivično kakor pravično, in kako si mi oči izrul?» Krivičnik se je prestrašil in ni vedel, kaj bi napravil. «Nikar se ne boj, saj nisem jezen nate», je rekel pravični in mu začel pripovedovati svojo zgodbo: kako je spregledal, kako je hlapčeval pri bogatem trgovcu in kako se je poročil z bogato kraljčino.

Krivičnik je poslušal in padlo mu je na misel, da bi šel tudi on k žuborečemu studentu: «Morda bom tudi jaz svojo srečo tam našel!» si je mislil. Šel je v gozd, poiskal žuboreči studenec, splezal na visoki hrast in čakal noči. Ravno opolnoči so se stekli pod hrastom nečisti duhovi; zapazili so krivičnika, povlekli ga z drevesa ter ga raztrgali na drobne kosce.

FR. LOČNIŠKAR:

JABLAN JE GOVORILA.

Truden popotnik se vleže v senco jablane. Kmalu zaspi in zasanja. Čul je v spanju kako je jablana govorila: «Dolgo si hodil po svetu, moj popotnik! Jaz sem v tem času dorastla in že neštetokrat prinesla bogate darove onim, ki niso šli iskat bogastva po svetu. Midva se pozna že izza mladih let. V domačo šolo si hodil in s teboj množica takega drobiža. Nosili ste v šolo osivelemu učitelju jabolčne pečke. Tudi mene je prinesel nekdo v žepu s seboj. Stari gospod nas je vse skrbno shranil in spomladi nasul med peščeno zemljo v majhen zaboj. Zunaj je bilo še mrzlo, zato je postavil zaboj, našo hišico, blizu šolske peči. Poslušale smo kake neumnosti ste odgovarjali vi v šoli in se vam skoro na glas smejale.

Nekoč sem — menda od gorkote in smeha — počila. Kako sem se prestrašila takrat! Toda bilo je kmalu dobro. Iz razpoke mi je zrastle na eni strani nožica — korenina — na drugi strani pa mi je začela rasti glavica v podobi dveh lističev. Časih sem bila žejna, pa dobri gospod nas je pridno napajal z mlačno vodo.

Gorkega dne pa sem srečno prišla iz trdih rok v mehko postlano gredico, kjer sem se hitro udomačila. V nekaj tednih sem že pokukala iz zemlje. Hitela sem rasti kot trta in še parkrat sem prišla v roke nerodnim šolarjem. Enkrat so me obrezovali, drugič cepili — joj, to so bile bolečine! Da bi bili imeli vsaj nože nabrušene! Tako je pa škrtalo po meni, da sem komaj ozdravela. Pozneje sem imela mir.

Že precej odrastlo me je pa daroval stari učitelj nekemu učencu, mojemu sedanjemu gospodarju, ki me je presadil semkaj. Lepo je ravnal z menoj in še ravna. Jaz pa sem mu tudi hvaležna. Vsako leto mu dam po svojih močeh in po naklonjenosti božjega solnca več ali manj daru.»

Popotnik se prepudi. Premišljal je na tihem besede, ki mu jih je govorila jablana in ni bil nič dobre volje. Spomnil se je, koliko takih dreves bi bil lahko vzgojil, a šel je rajši iskat sreče po širokem svetu.

SICILIJANSKE ŽVEPLICE

Sicilija je dežela žvepla. Sicer kopljejo tam tudi srebro, baker, svinec kameneno sol in mramor, a ne v tolikšni meri. Na otoku je preko sedemsto žvepljenih jam, od katerih pa je samo dvestosedemdeset in sedem takih, ki so podobne pravim rudokopom in ki zaslužijo ime žveplica. Največje žveplice so v krajinah Girgenti, Caltanissetta in v Cataniji; v teh treh deželah živi okrog petdeset tisoč ljudi od pridobivanja žvepla. Nekoč je bila vsa Evropa navezana na sicilijansko žveplo. L. 1875. je Evropa porabila 380 milijonov kilogramov žvepla; iz Sicilije ga je prišlo 370 milijonov. V naših dneh pridobivajo žveplo tudi drugod s tem, da razkrajajo žveplenate kovine. A največje množine prihajajo še vedno iz Sicilije.

Sicilijanci kopljejo žveplo še vedno na star način; ne marajo modernih strojev; vse delo opravljajo človeške roke. Pri tem ne gre samo mnogo rudnine v zlo, ampak trpi tudi človeško zdravlje. In najhujše je to, da se za to delo uporabljajo tudi šolodolžni otroci. Ako pomislimo, da je pri nas prepovedano uporabljati pri težkem delu otrok, dokler so še dolžni hoditi v šolo in ko jim telesne moči niso še razvite, tedaj nam je nerazumljivo,

kako da je dovoljeno štirinajstletnim dečkom kopati žveplo v žveplicah po osem ur dnevno in desetletnim vlačali izven žveplíc žveplene kose v žveplarnice, kjer se žveplo topi. Pred letom 1893. ko je izšel zakon, ki določa starost delavcev, je bilo še hujše; v žveplicah so delali že devetletni otroci, izven pa celo sedemletni. Ti otroci-delavci se takorekoč kupujejo, kakor sužnji: Rudniški nadzornik plača starišem za otroka od 50 do 300 Lir in otrok mora k njemu hoditi na dnino in ne sme dela odpovedati, dokler stariši ne vrnejo odkupnine.

Dela se noč in dan v treh skupinah

— vsaka dela po osem ur. Za to dobe večji otroci po dve liri, manjši po 1.50 na dan. Čez dan dobe kruh, v večernih urah pa zelenjarno juho. Nezadostna hrana in okuženi zrak v jamah je kriv, da telesno zaostajajo otroci.

Žveplarjev je dvoje vrst: odrasli, ki kopljejo (Picconieri) in otroci (Carrusi), ki odnašajo rudo. Vsi vedo, da jim grozi poguba v jamah, kjer delajo. A ker so sila verni in praznoverni, si pomagajo samo na en način: v najnevarnejše jame obešajo svete podobe in na steno vhoda pritrde dvoje volovskih rogov, ki naj jih obvarujejo pred zločestim pogledom.

Carrusi prihajajo iz globočine, stokajoč pod težo bremena; drobni otroci so to, le napol oblečeni, hrbet se jim krivi od pretežkega dela in preko čela jim lije znoj. Iz polnih vreč stresejo žveplene kose na kup, se okrenejo in beže zopet v podzemsko temo, kajli boje se odraslih žveplarjev, ki kopljejo v žveplicah ob gorečih acetilenkah in ki niso usmiljeni z mladoletnimi delavci. Vsak izmed Carrusov si naloži breme na rame, da ga komaj nese — od dvajset do šestdeset kilogramov.

Izkopano rudo odnašajo najmanjši otroci, ki delajo izven rudokopa. Odnašajo jo v žveplarnice. Tam so peči v katerih se žveplo topi. Te peči nadzoruje kurjač (Arditore), ki biva stalno ob pečeh, kjer gori žveplo dan in noč. Arditori so veliki reveži: vdihujejo strupeni zrak in vsi pomro že v mladih letih.

MATIJA ČOP

*Polno si zna-
nosti imel njih,
Čop, velikan uče-
nosti,*

*Ti si zaklade
duha Krezove bil
si nabral!*

(Prešeren).

Matija Čop (1797—1835), doma iz Žirovnice na Gorenjskem, je bil na Slovenskem največji učenjak svoje dobe. Znal je skoro vse evropske jezike. Služboval je delj časa kot profesor na Reki. Tu se je naučil zopet novih jezikov ter vodil mladino kakor skrben oče. Pa si je zaželel večjega mesta. Ta želja se mu je izpolnila, ko mu je vlada poverila pouk latinščine na lvovskem vseučilišču. V Lvovu se je spoprijateljil s Poljaki, ki so ga imenovali „biser kranjske dežele“. A Čop se ni mogel udomačiti v tujini, zaželel si je domov in bil presrečen, ko se mu je posrečilo dobiti službo profesorja na ljubljanski gimnaziji.

In tu se začno Čopove zasluge za slovensko književnost. Ustanovil je „Kranjsko čbelico“; spisal slovensko „biografijo“, knjigo, v kateri navaja pisatelje, opisuje njih življenje ter našteva njih dela; a največja njegova zasluga je, da je stal največjemu našemu pesniku — Prešernu — prijateljsko ob strani, ga bodril in ga seznanjal z književnimi deli drugih narodov.

Cop je moral prezgodaj v grob. L. 1835 je po nesreči utonil v Savi, v kateri se je kopal. Čeravno so ga potegnili kmalu iz vode — oživili ga niso mogli več. Ko je Prešeren videl prijatelja mrtvega, se je zjokal kakor dete.

Z R N C A

Berlinski javni vrtovi.

Nekoč se je razlegal po javnih vrtovih v Berlinu smeh in veselje. Danes izgleda, ko da so ta javna šetališča prihranjena samo vojnim žrtvam. V dopoldanskih urah prispo vojni invalidi, spremljani od svojih sorodnikov, ki jih posade na kako železno klop v senci ali na solncu — kakor pač bolj prija njihovemu zdravju. Tu prežde pohablenci ves dan in se hranijo s kosom kruha, namazanim z maslom ali s kako drugo malenkostjo. Kakšen izmed njih izteguje roko in prosjači, drugi prodaja žveplenke, tretji cigarete. Po večini pa ne delajo ničesar; sede nepremično, njihovi obrazi, ki nosijo pri marsikom sledove krogel brzostrelnih pušk, kažejo brezčuten izraz — preveč so prestali, da bi izdajali svoje trpljenje. Taki kakršni so, so bolj podobni okleščeni kipom, nego ljudem.

Z v vojni oslepelimi pa usoda ni tako kruta. Poseben državni zavod jih preskrbuje s psi, ki so na poseben način vzgojeni. Ti psi nosijo na vratu belo tablico z rdečim križem. To so vodniki slepcev. Neverjetno razvit je razum teh psov! Spoznajo celo številko pocestnih železnic, automobile, poznajo ulice, kavarne in trgovine! Ti psi imajo posebne predpravice. Navadno ni dovoljeno prihajati v spremstvu psov v kavarne in drugim — zanje to ne velja — smejo se prosto gibati kjerkoli.

Nekaznovani zločini.

Skoro v sleherni državi so v navadi dvobojne igre, ki naj bi služile ljudem v zabavo in ki se mnogokrat končajo s smrtjo premaganca. Na Francoskem in Angleškem se ljudje zabavajo z gledanjem «boksa» — dvoboja na pesti; v Italiji si mladina kviri zdravje v blaznih kolesarskih dirkah; na Španskem radi gledajo, kako nasadi razdraženi bik človeka na roge; v Ameriki pa plešejo plesalci do smrti. Vsaka izmed teh borb

in tekem je že zahtevala mnogo človeških življenj. Največ pa «boks». Svetovno znani Dempsey je udaril svojega nasprotnika Carpentiera s tako silo za tilnik, da bo poslednji nosil posledice vse življenje; drugi, po imenu Badoud je prejel udarec po glavi, da je zblaznel; tretji, Rampignan pa je umrl od udarca, ki mu je pretresel možgane. In to so sami svetovnoznan «junaki»; koliko je žrtev, ki jim ne poznamo imena!

In ni ga zakona, ki bi prepovedoval morilnih iger!

O slonu.

V Vzhodni Indiji so lovci po nesreči ranili mladega slona v glavo. Hoteli so mu obvezati rano, a slonček se je z vso silo upiral temu. Že so se lovci bali, da izkrvavi, kar se približa slončekova mati trmoglavemu sinčku, ga objame s svojim mogočnim rilcem in ga toliko časa drži, da se lovcem posreči obvezati rano. To delo je pozneje opravljala sleherni dan, dokler ni slonček ozdravel.

Dunajčani so videli l. 1552. prvič slona. Pripeljal ga je s seboj Maksimilijan Avstrijski, ko se je vračal v domovino iz tujine. Ogromnega ljudstva se je nabralo na vseh ulicah in trgih ob knezovem prihodu. Knez je sedel s knežinjo v pozlačenem vozu, pred katerim je bilo vpreženih osmero krasnih konj.

Za vozom pa je stopal mogočni slon. Ko ga je ljudstvo zagledalo, se je tako prestrašilo, da je začelo bežati na vse strani. Nastala je strašna zmešnjava. Rediteljem se je komaj posrečilo vzpostaviti spet red v sprevodu. Polagoma so se ljudje vendarle pomirili. Drug za drugim so se bližali in vedno bliže občudovali ogromno žival. Kar se začuje obupno kričanje. Bil je krik matere, ki se ji je v gneči izmuznil otrok z naročja in padel pred slonove noge. Nobeden se ni upal po otroka in vsi so z grozo ča-

kali, da ga žival pohodi. Slon pa je pogledal s svojimi razumnimi očmi najprej po razburjeni množici, nato pa iztegnil svoj rilec do otroka, ga nalahko objel, dvignil in položil v naročje jokoče matere.

Ko je ljudstvo to videlo, je začelo mahati z robcami, metati klobuke v zrak in slaviti slona, kakor da je kak visok dostojanstvenik.

Notranjost naše zemlje.

Od vsega početka je zanimalo skoro najbolj vprašanje, iz česa sestoji notranjost naše zemlje. Znano je, da se pri prodiranju v zemljo viša temperatura na različnih krajih različno, vendar običajno vsakih 30 do 40 m za 1 stopinjo Celzija. Torej bi morala biti v globini 200 km takšna vročina, da bi se rudnine s kamenjem vred nahajale v tekočem stanju. Običajno se torej misli, da zemlja sestoji iz raztopljenih mase, obdane od tenke površinske plasti. To dokazujejo najbolj vulkani, ki že tisočletja bruhajo lavo.

Vendar bi se dalo marsikaj navesti proti tej domnevi. Najbolj govori proti tekoči notranjosti zemlje pojav bibavice. Če bi namreč bila zemeljskega površina le tenka plast, ki bi plavala vrh tekoče notranjosti, bi se udala vplivu solnca in meseca in se ravno tako gibala kot morje. Morskega gibanja napram celini bi torej sploh ne bilo. Iz pojavnosti plime in oseke pa lahko sklepamo na to, da se trdna zemeljska površina upira vplivu meseca in solnca — kakor da je od središča pa do površine vse sama trdna masa. Z natančnim merjenjem so določili, da mora biti notranjost zemlje trikrat trša od jekla.

Dasi torej nič gotovega ne vemo o notranjosti zemlje, vendar ni dvoma, da je sredina našega planeta izredno vroča — tako vroča, da bi se kamenje raztopilo. Domneva pa se, da ogromni zunanji pritisk (preko 2 milijona kg na kvadratni cm v zemeljskem središču)

ovira notranje plasti, da se ne morejo raztapljati. Verjetno je tudi, da je masa raztopljenih snovi, ki jo bruhajo vulkani na dan, le nezaten del notranjosti zemlje. Končno ne smemo pozabiti, da si sploh ne moremo predstavljati pritiska v notranjosti zemlje in da nam je dostopen le nezaten del zemeljske globine. Uganka zemeljske notranjosti vpricho teh dejstev še vedno ostane nerešena. Prepustiti jo moramo prihodnosti.

Strahote pražozdov.

Človek v naših krajih ne more niti pojmiti nevarnosti, katerim so izpostavljeni ljudje v pražozdovih. Mi gledamo leve in divje zveri samo po zverinjokih, ne vidimo jih pa nikoli v prosti naravi. Statistika smrtnih slučajev od ugrizov divjih živali je naravnost strašna. V teku leta 1922. so zverine ubile v britanski Indiji 3263 oseb. Tigri so razmesarili 1603 osebe, leopardi 509, volkovi 460, medvedi 105, sloni 55. Mnogo ljudi so spravili ob življenje tudi krokodili, opice in druge živali. Kar se pa tiče pikov kač je število še večje. Od kačjih pikov je umrlo v imenovanem letu v Indiji 20.000 oseb.

Opeharjeni skopuh.

V Potsdamu je živel sodni svetnik po imenu Berg. Bil je velik skopuh. Nekoč so ga boleli zobje. Poslal je po zdravnika Weiera, ki je bil še bolj skop. Zdravnik izdere bolniku zob, Berg pa premišljuje, kako bi mu plačal, ne da bi bil na škodi. Premišljuje in premišljuje, pa si izmisli: napolni dvanajst praznih šampanjskih steklenic z vodo in jih pošlje zdravniku, češ: vino je. Menil je namreč, da ne bo zdravnik vsled svoje skoposti steklenic odprl ne zase, še manj pa za svoje prijatelje, ampak da jih bo skrbno hranil. Prebrisan svetnik se ni varal. Čez par let umre Weier in njegovi dediči so našli vseh dvanajstero steklenic nedotaknjenih. Odprli so jih, da bi jih izpili v čast pokojnika — pa je bila voda v njih in še gnila povrhu.

KOTIČEK MALIH

V Žagarjevem mlinu.

Nedavno sem bila v Žagarjevem mlinu. Ker je bil mraz, je nekdo v zavetju zakuril, kamor smo posedli vsi. Da bi nam čas prej minil, nam je star mož zastavil uganko: «Nikdar ni bilo, nikdar ne bo, a vendar je.» Delj časa si mucimo glave, ker pa nihče ne ugane, začne pripovedovati stari mož:

«Pred davnim časom se je neki deček najedel boba, ki pa ni bil še prav kuhan. Zato je iz dečkovega želodca zrastle velikansko drevo, katerega vejevje je segalo v oblake, nebotični vršiček pa je segal prav do nebes. Takrat sem bil jaz mlad in gibčen. Splezal sem po drevesu v zračne višave ter preplezal prav do nebes. Posrečilo se mi je dobiti dovoljenje, vstopiti za nekaj časa v nebo. Ko se zopet vrnem k vršičku drevesa, da bi se vrnil na zemljo, ne najdem več drevesa. V času, ko sem občudoval nebeške krasote, je prišla k drevesu veve-rica in mu pregrizla deblo prav pri koreninah; drevo se je nagnilo in padlo na zemljo; jaz pa nisem mogel več splezati dol. V strahu, da bi ne prišel o pravem času domov in bi se stariši jezili, prosim nebeškega vratarja sv. Petra, naj bi mi posodil vrv, a — žal — vrvi tam niso imeli. Ali sv. Peter je res dober človek; dobrohotno mi ponudi vrečo otrobov, iz katerih si izmesim vrv, da po njej splezam na zemljo, Lotim se dela. Ker pa testo iz pšeničnih otrobov ni hotelo ostati skupaj, sem vrv dovršil šele po dolgem trudu. Ko je bila slednjič vrv končana, se po njej spustim na zemljo. Kmalu priplezam do konca vrvi. Pa glej ga šmenta! Vrv je bila prekratka. Kaj mi je storiti? Brž se nečesa domislim. Kolikor sem mogel visoko, sem odrezal vrv ter jo pritrdil spodaj. Med tem delom sem kakor velika ptica samostojno nlalval v zračnih višavah. To se je nekolikokrat ponavljalo. Slednjič sem bil

le še nekaj metrov nad zemljo. Ker se mi ni zdelo vredno zopet menjati vrv, sem se kar tako spustil na zemljo. Vsled višočine je moje telo tako pritisnilo na zemljo, da se je pod menoj udrlo in sem bil zakopan do ramenov. Ker se nisem mogel izkobacati iz zemlje, stopim domov po motiko in se izkopljem. Truden vržem motiko od sebe in ležem v travo, kolka pa je zlelela naravnost v ogenj, ki je gorel tam blizu. Seveda je železna motika takoj zgorela, ostalo je le leseno držalo. Iz tega sem napravil piščalko, na katero sem piskal, ko so mojega očeta nezli h krstu.

«Vidite, dragi moji», pristavi starec. «Tega, kar sem vam pripovedoval, ni bilo nikdar, tudi nikdar ne bo; pravljica pa je vendar.» Ko se vrnem domov iz mlina, mi pride na misel, da bi bilo dobro, če to pravljico napišem za «Novi Rod». Ako se morebiti ne nahaja ta pravljica v slovenski književnosti, naj jo «Novi Rod» objavi, da ne utone v morju pozabljenja.

Ljudmila Cucekova.

učenka VI. šol. l. v Košani.

Dogodek iz mojega življenja.

Bilo je leta 1919. Lepega poletnega dne sva se s prijateljico Kati Celikovo, katera pa je že umrla, igrali «škarjice». Kar naenkrat pa mene tako silno zaboli noga, da sem kar obstala. Vedno bolj je bolela.

Ker je bil takrat neki zdravnik pri nas, sem šla k njemu in on mi je prav trdo obvezal in z nekim mazilom nama- zal nogo. To je trajalo 14 dni. Potem pa je šel zdravnik proč in prišel je drugi. Ta mi je pa takoj prerezal nogo na peti. Mene je to silno bolelo, ker mi ni dal nič omočice. K njemu sem hodila vsak dan cele 3 mesece. Ker se pa noga le ni hotela zaceliti, sem morala v goriško bol- nico.

K. Albrehtova iz Cerkna.

Nepokorni teliček.

Nekoč se je pasla krava s teličkom tik košatega gozda. Kar se priklati volk iz hoste. Ko ugleda telička, se mu začne dobrikati in ga kliče iz materine bližine. Obljubljuje mu cele mernike pšenice, katere ima že pripravljene za telička v senci bližnjega drevesa. Mati svari telička, naj ne hodi k volku, ki ga raztrga in požre. Teliček bi pa kljub materinemu opominu rad zobal sladko pšenico in se polagoma bliža volku. Mati ga neprenehoma kliče k sebi in zvesto čuva nad svojim teličkom. Kar pride dekla z golido in prične molzti skrbno kravo. Za hip je bil teliček brez materinega nadzorstva. Poskoči proti gozdu. Volk plane izza prvega drevesnega debla, odnese telička v temni gozd in ga požre.

Uboga krava je dolgo žalovala za svojim nepokornim ljubljencem in žalostno mukala na travniku.

Otroci smo jo gledali s sožaljem in jaz, ki sem največji v naši šoli, pravim svojim součencem: «Slušajmo nauke svoje mamice in ubogajmo one, ki nas ljubijo! Ne bodimo brezpametni telički, ki verjamejo sovražnikovi sladki besedi!»

Bernard Špacapan,
učenc 4. razr. v Mirnu.

Tatvina na pokopališču.

Živel je bogatin, ki je umrl, kakor je namenjeno vsem ljudem. Na mrtvaškem odru je ležal z vsem lepoticjem, kar ga je nosil v življenju: na prstih mnogo prstanov, zlato verižico in uro ter z zlatniki nabasan pas, prepet čez ledja. Vse to bogastvo je videl neki mož, ki je bolj ljubil žganje kot delo. Zvedel je tudi, da so pokopali mrliča z vsem bogastvom ured. Sklene tedaj iti na pokopališče, da oropa mrliča - bogatina in si prisvoji zakopano zlato. Tih se priplazi v temni noči h grobu in ga odpre. Ko dvigne pokrov s krste, se mrlič dvigne sam iz groba. — Bil je le navidez mrtev: prebudilo ga je tresenje, ko je tat odpiral krsto. Hudobnež je skoraj omedlel od strahu. Ko je prišel nekoliko k sebi, je hotel zbežati, a rešenec ga ni pustil od sebe. Bil mu je zelo hvaležen kljub temu, da ga je hotel oropati. Dogovorila sta se o vsem, kako bo treba ukreniti, da tatu ne zadene za-

služena kazen. Bogatin mu je dal mnogo denarja, sam pa je odšel pod tujim imenom v tujino. — Malopridneža je oni strah tako prevzel, da je vidno hiral, dokler ga ni pobrala bela žena. Do svoje smrti se je bal, da bi se ne vrnil bogatin in ga izročil v roke pravice. To pravljico sem slišal od nekega moža in sem jo napisal,

Janko Flander,
učenc 5. šol, leta v Novakih.

O lisici, ki je hotela imeti peroti.

Nekoč je bila lisica, ki je bila lačna, ni manjkalo mnogo, pa bi poginila od lakote. Kar ugleda siničko in se tiho priplazi, da bi jo pojedla. Toda sinička jo je pravočasno ugledala in je odletela. In lisica je šla k nekemu čarovniku in ga prosila, da ji naredi peroti. Čarovnik ji je pa rekel, da ji naredi, če mu da za plačilo kepo zlata. Lisica je šla k nekemu bogatašu in se je prikradla v sobo, v kateri je imel spravljeno zlato. In mu je hitro vzela kepo zlata in je zbežala z njo na vrt. Pa komaj je bila na vrtu, so pritekli za njo hlapci in so ji vzeli kepo. Lisica se žalostna povrne k čarovniku, a čarovnik ji ni hotel narediti peroti in jo je ubil. In tako je morala lisica poginiti, ker je hotela imeti peroti.

Silvestra Kmetova,
učenka V. šol. I. v Podkrajju nad Vipavo.

Zakleti graščak.

V starodavnih časih je živel graščak. Bil je trdosrčen in drzen krvolok; ko se je vračal z ropa, se je umil in mirno zaspal. Nameni se v grad berač; prihrope do dvorišča, beseda se mu trese, kolena se mu šibe in prosi miloščine. «Poberi se izpred mojih oči,» zakriči graščak, «lenuh, ki nisi ureden, da te zemlja nosi. Rajši vidim, da strela poslopje vpepeli, ko da bi se dotaknil tvoje roke.»

«Gorje ti trinog!», reče berač, da se je grad stresel. «Oduzeto ti bo vse, če se braniš ali ne, ker tvoja ura je iztekla!» Nebo je čulo kletve in prišla je strašna ura. Podrl se je grad in graščak je padel v prepad, spremenjen v kačo. Še dandanes se hodi grej na solnce v podobni gada.

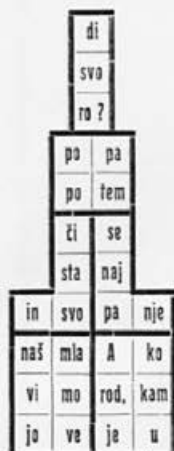
Marija Rozmanova iz Sv. Ivana.

Z A K R A T E K Č A S.

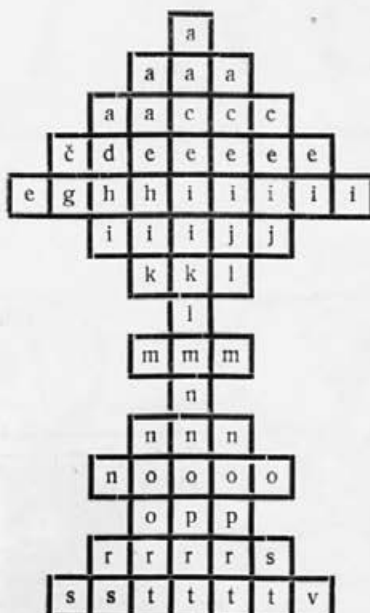
Stolp.

Sestavil Knez Vladko v Trnovem pri Kobaridu.

Obelisk

Prestavi šestero delov obeliska tako, da dobiš pravokotnik sestavljen iz 3×9 kvadratov. — Raztreseni zlogi se dajo tedaj sestaviti v znan Stritarjev stavek.

1. Soglasnik
2. mera
3. rokodelc
4. poslopje
5. slov. pisatelj
6. rimski zgodovinar
7. turška gostilna
8. samoglasnik
9. oseba
10. samoglasnik
11. turistov. oprava
12. žival
13. zemlja
14. nadloga
15. deželja v Nemčiji

Po sredi navzdol čitaš znan pregovor.

Demant.

Sestavila Jamar Marija in bratec Janezek, učenca na vadnici v Ljubljani.

1 2 3 4

—	—	—	—	žensko ime
—	—	—	—	merilo
—	—	—	—	dar sv. Treh kraljev
—	—	—	—	težke sanje
—	—	—	—	reka na Zgor. Štajerskem

V vsaki besedi je samo druga črka drugačna

Kaj je to ?

Priobčil Milan Bolčič, uč. VII. razreda pri Sv. Jakobu - Trst

1. Poznam železno orodje, ki napravlja hude rane. Mesto, da bi te rane povzročale smrt, povzročajo življenje; kaj je to?
2. Štirje moške gredo v gostilno in naročijo štiri klobase. Vsak pojé svojo in vendar ostanejo še tri. Kako to?

Rešitve ugank se sprejemajo do 20. novembra.

Izžrebani rešilec dobi nagrado.

